

בכדי שלא ישאר היום שהוא פגום לפני הימים העליונים האחרים ואז יהיה לו קשה לתקן את הפגם שעשה ביום שכבר עבר.

המעשה למטה מעורר את המעשה למעלה

וְתִיַּנֵּן, בְּעֹבְדָא דְלִתְתָא אֲתַעַר עֹבְדָא דְלַעִילָא ולמדנו

שבמעשה שעושה האדם למטה הוא מעורר מעשה למעלה. **אִי בַר**

נָשׁ עָבִיד עֹבְדָא לְתַתָּא כְּדָקָא (דף צ"ב ע"ב) **יְאוּת, הַכִּי**

אֲתַעַר חֵילָא כְּדָקָא יְאוּת לַעִילָא דהיינו אם הוא עושה מעשה למטה

כראוי אז כך מתעורר כח למעלה כראוי לאותו מעשה, **עָבִיד בַּר נָשׁ חֶסֶד**

בְּעִלְמָא, אֲתַעַר חֶסֶד לַעִילָא, וְשָׂאֲרֵי בְּהַהוּא יוֹמָא,

וְאֲתַעַטֵּר בֵּיהּ בְּגִינִיהּ דהיינו אם הוא עושה מעשה של חסד בעולם אז

מתעורר החסד העליון והוא שורה בעולם ומתעטר אותו היום בחסד בזכותו. **וְאִי**

אֲתַדְבֵּר בַּר נָשׁ לְרַחֲמֵי לְתַתָּא, אֲתַעַר רַחֲמֵי עַל הַהוּא

יוֹמָא, וְאֲתַעַטֵּר בְּרַחֲמֵי בְּגִינִיהּ וכן אם מתנהג האדם ברחמים למטה

אז מתעורר למעלה רחמים על אותו היום ומתעטר אותו היום ברחמים בזכותו. **וְכַדִּין**

הַהוּא יוֹמָא קָאִים עֲלֵיהּ לְמַהוּי אַפּוֹטְרוֹפָא בְּגִינִיהּ,

בְּשַׁעֲתָא דְאַעְטְרִיד לֵיהּ ואז אותו היום עומד עליו להיות ממונה ולהגן עליו

בשעה שהוא יצטרך לו.

מידה כנגד מידה

כְּגִוּוֹנָא דָּא, בְּהַפּוֹכָא דְרָא וכעין זה הוא היפך הדבר. (ועל פלֵא) **אִי עֲבִיד בַּר נָשׁ עוֹבְדָא דְאַכְזָרִי, הֵכִי אֶתְעַר בְּהָהוּא יוֹמָא, וּפְגִים לִיה, וּלְבַתָּר קָאִים עֲלִיה לְאַכְזָרִי לְשִׁיעָאָה לִיה מְעֵלְמָא** שאם עושה האדם מעשה של אכזריות כך מתעורר הדבר באותו היום למעלה והוא פוגם את אותו היום ואח"כ עומד עליו הממונה של אותו היום ונעשה לו אכזרי בכדי לכלותו מהעולם. **בְּהָהִיא מְדָה דְבַר נָשׁ מוֹרְד, בְּהַ מוֹרְדִין לִיה** [עב] כי באותה המידה שהאדם מודד בה מודדים לו.

הטעם שלא תשחטו אותו ואת בנו ביום אחד מפני שעם ישראל רחמנים ולא אכזרים

תִּנְן, דִּישְׂרָאֵל אַכְזָרִיּוֹת אֶתְמַנַּע מִנִּיהוּ, מִכָּל שְׂאָר עַמִּין, וְלֹא יִתְחַזֵּן מִנִּיה עוֹבְדָא בְּעֵלְמָא והראיה שלמדנו שישראל נמנע מהם מידת האכזריות מכל שאר העמים ולכן לא יראו מבני ישראל הכשרים מעשה של אכזריות בעולם [עג]. **דְּהָא כְּפָה מְאָרִי דְעֵינִין**

אור הרשב"י

<p>עליה בירך התחילה בעבירה תחלה ואחר כך הבטן לפיכך תלקה הירך תחלה ואחר כך הבטן ושאר כל הגוף לא פלט.</p> <p>[עג] כדאיתא ביבמות עט א' שלשה סימנים</p>	<p>[עב] כדאיתא במשנה במסכת סוטה פרק א משנה ז' במדה שאדם מודד בה מודדין לו. היא קשטה את עצמה לעבירה המקום ניולה היא גלתה את עצמה לעבירה המקום גלה</p>
---	--

הלימוד היומי

לע"נ בן ציון זריף בן רבקה ז"ל

קַיִמִין עָלֶיהָ דְּבַר נֶשׁ בְּהִתְּוֹא עֹבְדָא דְהָרִי כְּמָה בְּעֵלֵי עֵינִים
 עוֹמְדִים לְהִשְׁגִּיחַ עַל הָאָדָם בְּאוֹתוֹ מַעֲשֵׂה שֶׁל אֲבוֹרִיּוֹת שְׁעוֹשָׂה בְּכַדִּי לְקַטְרֵג עֲלָיו וְלִכֵּן
 הָאִיסוֹר לְשַׁחוּט אִם וּבְנָה בְיוֹם אֶחָד אֲפִילוֹ זֶה שֶׁלֹּא בִּפְנֵי זֶה הוּא לֹא בְּגַלֵּל צַעַר הַבְּהֵמוֹת
 אֲלֵא הוּא מִטַּעַם שֶׁיֵּשׁ בּוֹזֵה אֲבוֹרִיּוֹת וְהַקְּבָ"ה רָצָה לְהִרְחִיק אֶת יִשְׂרָאֵל מִמַּעֲשֵׂי אֲבוֹרִיּוֹת וְאִם
 יַעֲשֶׂה כֵן הוּא פּוֹגֵם בְּשֶׁר הַמוֹשֵׁל בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם וְלִכֵּן יִשְׁחַטֵּם בְּשָׁנֵי יָמִים וְלֹא יִרְאֶה שׁוֹם פֶּגֶם
 בְּשׁוֹם יוֹם מֵהֵם (אוֹר הַחֲמָה בְּשֵׁם מֵהֶרְחַ"ו), וְכֹפֵּא מֵאֵן דְּאַחֲזֵי עֹבְדָא
 דְּכִשְׂרָא לְתַתָּא, דְּהָא בְּעֹבְדָא תְּלִיָּא מְלִתָּא בְּכִלָּא,
 לְאַתְעָרָא מְלָה אַחֲרָא אֲשֶׁרִיו שֶׁל מִי שֶׁמֵּרָאָה מַעֲשֵׂה כִשֵּׁר לְמַטָּה כִּי בְּמַעֲשֵׂה
 הַתַּחְתּוֹן תְּלוּי הַמַּעֲשֵׂה הָעֲלִיּוֹן בְּכַדִּי לְעוֹרֵר כּוֹחַ שֶׁל דְּבַר אַחַר לְמַעֲלָה כְּנֹגֵד הַמַּעֲשֵׂה שֶׁהָאָדָם
 עוֹשֶׂה.

רַשְׁבִּי פוֹתַח בְּפִסּוּק וִירָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ שֹׁבֵר בְּמִצְרַיִם לְבֹאֵר שֶׁהִכֵּל תְּלוּי
 בְּמַעֲשֵׂה הָאָדָם

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח לְבֹאֵר שֶׁהִכֵּל תְּלוּי בְּמַעֲשֵׂה הָאָדָם וְאָמַר לְבֹאֵר אֶת מִשְׁכַּב,
 (בְּרַאשִׁית מ"ב) וִירָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ שֹׁבֵר בְּמִצְרַיִם, הָאִי
 קָרָא רָזָא דְּהַכְּמָתָא אֵית בֵּיהּ, וְאֵית לֵן לְאַסְתִּפְלָא
 בֵּיהּ, דְּלֹא סִיפִיה רִישִׁיהּ, וְלֹא רִישִׁיהּ סִיפִיה שְׁפִסּוּק זֶה יֵשׁ

אור הרשב"י

יש באומה זו הרחמנים והביישנים ונומלי חסדים.

הלימוד היומי

לע"נ בן ציון זריף בן רבקה ז"ל

בו מסודות החכמה ויש לנו להתבונן בו שהרי סופו אינו כתחילתו ואין תחילתו כסופו כי קשה למה בגלל שיש שבר במצרים אסור להם להראות את עצמם שבעים.

הקב"ה בכבודו ובעצמו מכריז על הרעב

אֶלֶּא תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְקַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בְּעֵי לְמִידָּן
עֲלָמָא בְּכַפְנָא, לָא יְהִיב מְלָה דָּא לִיְדָּא דְכַרוּזָּא

אלא אומר רשב"י בא וראה שבשעה שהקב"ה רוצה לדון את העולם ברעב אינו מוסר דבר זה לידי המלאך המכריז על כך, דְּהָא כָּל דִּינִין אַחֲרֵינִין דְּעֲלָמָא, כְּרוּזָּא כְּרִיז עֲלוּזְהִי עַד לָא יִיתוּן לְעֲלָמָא כי הרי כל הדינים האחרים שנגזרים על העולם יש כרוז שמכריז עליהם קודם ביאתם לעולם, וְדִינָא דָּא לָא אֶתִּיְהִיב לְכַרוּזָּא, אֶלֶּא קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אַכְרִיז עֲלֵיהּ וְקֹאֲרִי [טז] אולם הדין הזה של הרעב אינו נמסר לכרוז אלא הקב"ה בכבודו

ובעצמו מכריז עליו וקורא עליו. דְּהָא הוּא דְכְּתִיב וזהו מש"כ בפסוק, (מלכים ב ח) כִּי קָרָא יְהוָה יְהוֹזֵב לָרַעֲב שפירושו בעצמו ולא ע"י כרוז. מִהָהִיא שַׁעֲתָא אֶתְּפַקְדָּן עַל עֲלָמָא מִמְּנָן אַחֲרֵינִין, בְּפַקִּידוֹ

אור הרשב"י

[טז] כדאיתא במסכת ברכות דף נה עמוד א' אמר רבי יוחנן: שלשה דברים מכריז עליהם הקדוש ברוך הוא בעצמו, ואלו הן: רעב, ושובע, ופרנס טוב. רעב – דכתיב כי קרא ה' לרעב וגו', שובע – דכתיב וקראתי אל הדגן והרבייתי אותו, פרנס טוב – דכתיב וידבר ה' אל משה לאמר ראה קראתי בשם בצלאל ושובע, ופרנס טוב. רעב – דכתיב כי קרא ה' וגו'.

הלימוד היומי

לע"נ בן ציון זריף בן רבקה ז"ל